

Skolan för Datavetenskap och kommunikation

DD1311 Programmeringsteknik med PBL

Föreläsning 2

- if-satsen
- while-slingan
- slumpstal
- algoritmer

Styrstrukturer

- I ett program utförs satserna i ordning uppifrån och ner:

```
print "A",  
print "B",  
print "C"
```

- Hur gör man för att hoppa över en sats eller för att upprepa en sats flera gånger?

Exempel

```
talet = 17
print "Gissa talet - fina priser!"
gissning = input("Din gissning: ")
if gissning == talet:
    print "Hurra, du vann!"
    print "Tyvärr är priserna slut."
else:
    print "Fel svar."
print "--- Välkommen åter ---"
```

if-satsen

```
if villkor:  
    block1  
  
elif:  
    block2  
  
else:  
    block3
```

- *if-satsen* används för val mellan två alternativ.
- *elif* och *else* kan användas vid behov.
- De satser som ska utföras om villkoret är uppfyllt bildar ett block: en eller flera rader som är indenterade (tabbar i början av raden).

Villkor

- Ett villkor har värdet `True` eller `False`.
- Datatypen kallas *boolean*.
- En boolesk variabel kan sättas direkt till ett villkorsvärde.
- Exempel: `spara = True`

jämföra = compare
villkor = condition

Operatorer i villkor

Operator	Betyder	Om vi satt <code>dag=9</code> blir
<code>==</code>	lika med	<code>dag==9</code> True
<code>!=</code>	skilt från	<code>dag!=9</code> False
<code>></code>	större än	<code>dag>5</code> True
<code><</code>	mindre än	<code>dag<5</code> False
<code>>=</code>	större än eller lika med	<code>dag>=5</code> True
<code><=</code>	mindre än eller lika med	<code>dag<=9</code> True

Jämföra strängar

- Strängar kan jämföras med avseende på likhet:

```
if namn == "Linda":  
    print "Inte du nu igen..."
```

- Och även med alfabetisk ordning:

```
if "elefant" < "elmätare":  
    print "elefant kommer före  
        elmätare i ordlistan"
```

Jämföra flyttal

- I program där man räknar med flyttal bör man inte jämföra med avseende på likhet.
- Istället för att skriva

```
if radie == 8.13:
```

- så skriver man

```
if abs(radie - 8.13) < 0.001:
```

Kombinera villkor

- Villkor kan kombineras med operatorerna and,or,not
- Exempel:

```
if pris < 500 and taltid >= 96:  
    print "Telefonfynd!"
```

and	och (True endast om bägge villkoren är uppfyllda)
or	eller (True om något av villkoren är uppfyllt)
not	icke (True om villkoret inte är uppfyllt)

Uppgift: Skriv ett program som
läser in ålder och kollar om man får
se barnförbjuden film!

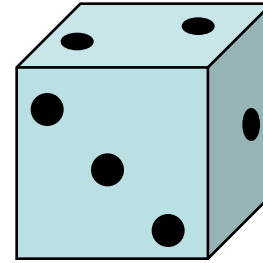
Slumptal

- Oförutsägbara program är roligare!
- Slumptal får man genom att
 1. Importera random-modulen med satsen
`import random`
 2. Anropa `randrange()`-funktionen med gränser
`random.randrange(start, stopp)`
vilket ger ett slumptal som är större än eller lika med start, men mindre än stopp.
`slumptal=random number`

Talgissning 1.0

```
import random
talet = random.randrange(1,21)
print "Gissa talet - fina priser!"
gissning = input("Din gissning: ")
if gissning == talet:
    print "Hurra, du vann!"
    print "Tyvärr är priserna slut."
else:
    print "Fel svar."
print "--- Välkommen åter ---"
```

Uppgift: Skriv ett program som kastar en tärning och skriver ut resultatet!

while-slingan

- En while-slinga upprepar ett antal satser så länge som ett villkor är uppfyllt.
- Så länge som kannan inte rinner över:
 - Fyll på mer vatten!
- Så länge som du inte har somnat:
 - Räkna ett får till!
- Så länge som du inte gissat rätt tal:
 - Gissa en gång till!

Två exempel

```
vatten = 0  
while vatten < 10:  
    vatten += 3
```

```
lamm = 0  
somnat = False  
while not somnat:  
    lamm += 1
```

Oändlig slinga

- Om villkoret aldrig uppfylls får man en slinga som upprepas i all oändlighet (eller tills man avbryter programmet genom att trycka Ctrl-C (Ctrl och C samtidigt).
- Kan yttra sig som att programmet "hänger sig" - inget händer
- Eller att massor av text rusar förbi på skärmen (om man har utskrift i slingan).

Uppgift: Hur vet Python vilka satser som ska upprepas i en while-slinga och vilka som ska utföras efteråt?

Algoritm för talgissning

En algoritm är en stegvis beskrivning av vad programmet ska göra. Exempel:

1. Slumpa ett tal.
2. Låt användaren göra en gissning
3. Så länge som gissningen är fel:
 - Om gissningen är för hög : uppmana användaren att ge ett lägre tal och läs in ny gissning.
 - Om gissningen är för låg : uppmana användaren att ge ett högre tal och läs in en ny gissning.
4. När gissningen är rätt – skriv ut beröm.

Talgissning 2.0

```
# Talgissning, version 2.0
import random
tal = random.randrange(1,101)
gissning = input("Gissa mitt tal: ")
while gissning != tal:
    if gissning > tal:
        gissning = input("Lägre:")
    elif gissning < tal:
        gissning = input("Högre:")
print "Bravo, du gissade rätt!"
```

